

Liikenne- ja viestintäministeriö

Viite: Lausuntopyyntönnö 18.3.2016, LVM/571/03/2016

Televisio-ohjelmien siirtovelvoitetta koskeva arviomuistio

Kiitämme mahdollisuudesta ottaa kantaa televisio-ohjelmien siirtovelvoitetta ja televisiotekstitystä koskevaan arviomuistioon.

Mielestämme muistiossa siteerattu kumotun viestintämarkkinalain 134 §:n tavoite on edelleen kannatettava ja tavoiteltava asia. Sen mukaan tavoitteena oli saattaa yleisön saataville julkisen palvelun televisio- ja radio-ohjelmisto oheis- ja lisäpalveluineen sekä mahdollisimman monipuolinen televisio- ja radiotoiminnan kokonaisuus, jossa julkisen palvelun ohjelmistot ja kaupallinen tarjonta täydentävät toisiaan.

Jos nykyiset yleisen edun kanavat katsovat siirtovelvoitteen jatkumisen olevan edellytyksenä yleisen edun kanavaksi hakeutumiselle, katsomme siirtovelvoitteella olevan edelleen oma paikkansa sananvapauden ja moniarvoisen viestinnän turvaajana. Jos taas yleisen edun kanavat tulkitsevat siirtovelvoitteen negatiiviseksi asiaksi ja olisivat tämän vuoksi jättäytymässä pois yleisen edun kanavien joukosta, ei siirtovelvoite mielestämme palvele sen aikaisempaa tarkoitusta kaupallisten kanavien osalta. Jos siirtovelvoite poistuisi, tulisi tällöin tarkoin miettiä, millä tavalla esimerkiksi nykyiset yleisen edun kanavat saataisiin jatkossakin hakeutumaan yleisen edun kanaviksi: vapautus markkinaehtoisista taajuusmaksuista tuskin riittää. Yleisradion osalta katsomme, että ainakin se tulee jättää oheis- ja lisäpalveluineen siirtovelvoitteen sisäpuolelle, kuten on ajateltukin.

Emme ota kantaa siihen, mikä jakelualusta olisi riittävä, jotta julkisen palvelun sekä yleisen edun kanavien saatavuus pystyttäisiin turvaamaan kaikille. Mielestämme kuitenkin jokaiselle on pystyttävä takaamaan aito mahdollisuus katsoa edellä mainittuja ohjelmistoja ilman uusia maksuja. Jos laajakaista olisi joillekin se ainoa mahdollisuus vastaanottaa kaupallisia yhteiskunnallisesti merkittäviä televisio-ohjelmia, tulisi varmistaa että lisä- ja oheispalvelut, kuten kotimaisten ohjelmien tekstityspalvelu, välittyisivät suorana myös laajakaistaa käytettäessä ja että nopeudet ohjelmien vastaanottoon olisivat riittäviä¹.

¹ Esimerkiksi Yleisradio Oy on ottanut kantaa yleispalvelulaajakaistojen nopeuden riittämättömyyteen yleispalvelulaajakaistaliittymien vähimmäisnopeuden nostamista koskevassa lausunnossaan viime keväänä (LVM/569/03/2015): "Nyt suunniteltu vähimmäisnopeuden nostaminen 2 Mbit/s nopeuteen marraskuun 2015 alusta lähtien ei vielä mahdollista Yle Areenan parasta kuvalaatuun yleispalvelulaajakaistaliittymien käyttäjille, koska Areenan paras lähes teräväpiirtotasoinen kuvalaatu vaatii 2,8 Mbit/s kaistanleveyden." Edelleen: "Laajakaistaverkot kehittyvät perinteisille tv-verkoille vaihtoehtoisiksi jakeluteiksi, kun kotitaloudet voivat katsoa hyvälaatuisena useampaa tv-kanavaa samanaikaisesti tai käyttää laajakaistaliittymää muutoin samanaikaisesti videokatselun kanssa. Yksi hyvälaatuinen tv-kanava tarvitsee nykyään jatkuvasti 2800 kbit/s bittivirran, joten esimerkiksi kahden tv-kanavan samanaikaiselle vastaanotolle tarvitaan noin 6 Mb/s todellinen vähimmäisnopeus."

Edellä todettujen lausumien pohjalta näyttäisi siltä, että emme ole vielä siinä tilanteessa, että laajakaista olisi kaikille aito mahdollisuus vastaanottaa televisio-ohjelmia.

31.3.2016

LVM/571/03/2016
PS1.4.16

Olemme ilahuneita, että liikenne- ja viestintäministeriössä on tiedostettu huoli siitä, että kaupallisten kanavien siirtovelvoitteen mahdollinen päätyminen saattaisi aiheuttaa negatiivisia vaikutuksia kuulovammaisille televisionkatsojille kotimaisten ohjelmien tekstityksen osalta. Kannatamme lämpimästi liikenne- ja viestintäministeriön ehdotusta, että näkö- ja kuulovammaisten oikeus vastaanottaa viestejä turvattaisiin muulla tavoin kuin siirtovelvoitteella luonnollisesti siinä tapauksessa, että Suomessa ei enää ensi vuonna tulisi olemaan yhteiskunnallisesti merkittäviä yleisen edun kanavia. Mielestämme tällöin tulisi harkittavaksi esimerkiksi erilaiset tekstityskompensaatiot kaupallisille kanaville. Tällaisessa tilanteessa tulisi kuitenkin varmistaa asianomaisten ohjelmistojen valtakunnallisuus.

Kuuloliitto on mielellään jatkossakin mukana kehittämässä kaupallisten kanavien tekstityssääntelyä.

Kuuloliitto ry

Eeva Härkänen
Järjestöjohtaja

Lisätietoja:

Lakimies Pamela Sarasmo: pamela.sarasmo@kuuloliitto.fi, puh. 050 567 0748.

Erityisasiantuntija Sami Virtanen: sami.virtanen@kuuloliitto.fi, puh. 040 751 6994.